

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice šte. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: Šeststopenjska petit-vrata 4 kr., pri večkratnem ponavljanju dajo se popust. — Velja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gld., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 92.

V Ljubljani v petek, 24. aprila 1885.

Tečaj II.

Vé kukavice!

Na Gorenjskem dné 20. aprila.

(Izv. dop.)

Uže leta in leta sledim národnemu gibanju svojega roda. Žalostne in vesele ure njegove (teh je bilo malo!) prebil sem z njim v teku svojega življenja. Karkoli mi je podelila mati natora duševnih in posvetnih darov — vse sem polagal po skromni svoji moči na oltar domovine. „Sveto služimo domovini sveti“ — ta izrek mi je bil ideal moj uže od zorne mladosti in mi je ostal nepremakljivo gásló tudi pozneje, ko so izginili zlati dnevi mladeniškega navdušenja in se pričeli trdi boji z življenja pezo. Nisem sicer stal nikdar v prvih vrstah národnih bojnikov, a kar sem delal, to sem delal z radostnim srcem. Vsaj so mi bili drugovi najboljši sini, kar jih je rodila slovenska zemlja, vsaj sem stal pod praporom, ki so ga nosili najplemenitejši vodje našega roda!

Malokdaj sijale so nam milejše zvezde — trud naš ni našel na merodajnem mestu one podpore, ki smo jo želeli. A obupali nismo, trdno vedoči, da pravična stvar konečno vender prodere. Trje smo prijeli svoja vesla, ko je pihala močna ledena burja, in krmili dalje, z upi v srci, da pride čas, ki bode obrodil, kar smo sejali za razvitek našega naroda v tožnih urah.

Nastopil je grof Taaffe in razvil svoj program. Tedaj pa je zginila ledena sapa in na národnem polji poknilo je novo, sveže življenje. Bela Ljubljana je radostna sprejela novega deželnega namestnika, ki je sam onega naroda sin, kakor ogromna večina dežele kranjske. Možje našega somišljenja zaseli so deželno zbornico, v mestni hiši glavnega mesta praznovala je vhod mila materinščina. Po deželi vzela je slana tako-

zvane nemške občinske zastope in narod zasedel je povsodi one prostore, ki mu pripadajo po zakonih narave in pravice.

Ni tedaj čuda, da so se oradostila naša srca, da so se vsi narodni vodje z veseljem odločili, podpirati vlado, ki nam je takoj v začetku pokazala, da hoče pravično postopati tudi nenemškim narodom nasproti in jim pospeševati razvitek na podlagi narodnosti njihove. Ni jih motilo to, da je dolgoletna opozicija dala besedi „vladni mož, vladni prijatelj“ ominozen značaj; zdaj je bila vlada naša in najboljši možje uvideli so, da taki vladi moramo postati podpiratelji in zavezniki.

A da pokažemo staro naše prokletstvo, neslogo in prepir, razdvojili smo se kmalu v dva tabora. Jedna stranka je bila prepričana, da se v par letih ne dá poravnati, kar so napravila stoletja; vedela je, da se nagli prevrati v zgodovini nikjer niso dobro obnesli in da tudi mi ne moremo pričakovati, da bi se nam kar na mah spolnile vse srčne nade in želje. S težkim srcem so naši voditelji morali dostikrat gledati, kako da ni mogoče takoj realizovati vseh národnih zahtev — a praktični politiki so računali z razmerami in vztrajali na pričetki poti. Mi smo del staroslavne avstrijske monarhije, pod jednim žezlom živimo z mnogobrojnimi drugimi rodovi, izmed katerih se je oglasil vsak, hoteč, da se popravi, kar je poprej zakrivilo jednostransko postopanje. V očigled tolikim željam in tolikemu navalu je naravno, da je ministerstvo počasi in previdno izpeljavaló svoj program. Z obstoječimi razmerami je torej računala jedna stranka naših politikov; ostala je zvesta vladi, ki se nam je tolikanj pravično pokazala, kakor do sedaj še nikdar nobena ne.

Drugače pa so delali drugi. Njim je šlo vse prepočasi. Previdno postopanje vlade jim ni

dopadlo. Taktiko ogromne večine naših poslancev, ki pač poznajo dejanski položaj, so naravnost obsojevali. Mirno pa vztrano delovanje jim ni bilo več po volji. Visokodoneče fraze, s katerimi se lové pač primitivni čitatelji raznih listov, a ne resni politiki, čule so se vedno bolj pogostoma iz vrst te stranke, ki ni premislila, da se z vpitjem samim nič ne doseže in da strastno delovanje ne koristi interesom naroda; da teroristična sredstva ne vodijo do cilja in kričachi niso sposobni za vlado.

Jaz sem takoj v pričetku oklenil se prve stranke, s trdnim prepričanjem, da na tak način več koristimo svojemu narodu, kakor z večno opozicijo. Ako pošteno podpiramo dobrovoljno nam vlado, bodemo več dosegli nego zoper njo, dokaz za to so nam dosedanji vspehi, dosedanji národní zastopi, dosedanje prosto dihanje. Treba si nam je pridobiti z zmernim postopanjem prijateljev v onih krogih, ki odločujejo našo usodo, drugače je ves naš pot zastoj. Sami ne moremo nič opraviti! Z dolgoletno hrumečo opozicijo si v merodajnih krogih nismo ravno postavili spominka resnih politikov — pokažimo jim enkrat, da smo sposobni za delo, potem bodemo tudi lažje stopili na noge, potem bomo dosegli želje gledé svoje narodnosti. Tako sem sklepal in z menoj pač vsi oni, katere nazivljate v Ljubljani elastike; sklepal sem tako iz ljubezni do svojega roda!

In tu sem prišel do one točke, zaradi katere Vam pišem, gospod urednik! Dostikrat je uže bilo mnenje v vrstah národnih trudnikov različno, nastale so stranke, ki se niso (žal!) ravno s finim orožjem bojevale. A ko se je vihtilo bojno kopje, vender se nikdo ni upal, klicati nasprotniku najgrše besede nasproti, kar jih mora čuti domoljubno uho, besede: izdajica! Bili smo vedno

Listek.

Prisega po smrti veljavna.

(Dalje.)

Da bi se odkrižal neprijetnosti, ki se me je vedno bolj oprijemala, sprejel sem povabilo nekaterih gospodov, da naj pijem z njimi čašo punča. Uže sem bil zopet po polnem dobre volje, ko nekako čez eno uro Evald vstopi. Sino bledega lica je bil ter me je na vse poprejšnje živo spominal.

Ko sem k njemu prišel, prosil me je prav pristréno, naj mu nikari ne zamerim, da me je tako dolgo tukaj pustil. Jako drag dolg je imel še poravnati. Obiskala sta namreč z Leitholdom grob predrazega prijatelja in pa njegovo vdovo.

Kakor bi bilo treščilo vame, tako me je ta novica pretresla. Ker me je prosil, da bi še nekaj časa ostala, sem mu tolikanj rajši dovolil, ker sem se nadejal, da se morda po kakem nakretnem slučaju neprijetni vožnji z njim o tako pozni uri

še po polnem izognem. Kakor se mi je zdelo, je Evald odhod nalašč zavlekel.

Temna noč se je uže naredila, ko Evald jako nujno k meni stopi, kakor bi ga bila gnala kaka notranja sila, rekoč: „Pojdite hitro, voz je uže dolgo naprežen in konji nečejo nič več stati. Odpeljati se morava, predno bo še bolj pozno. Prej nego v eni uri morava biti doma.“

Vstrašil sem se ga bil ter sem ga z nekim premislekom vprašal: „Zakaj sedaj kar na enkrat? če sva se uže tako dolgo mudila, lahko še dve ali tri ure počakava.“

„Jaz ne morem; konji morajo še nocoj doma biti, ker morajo jutri zgodaj zopet proč,“ odgovoril mi je, ne da bi me pogledal. „Hitro torej še to-le čašo punča in domov!“

Vzel je natakarku čašo punča iz rok in ga v dušku zvrnil.

Treslo me je, ko sem na voz sedel, kar sem hladni jesenski noči pripisaval.

Evald je vzel vajeti v roke, in v silnem diru letela sva po ulicah od svetilnic razsvitljenih in kmalu sva bila na planem.

Krasna jesenska gorka noč je vam bila. Če tudi ni bilo meseca, se je vender od zvezd toliko videlo, da sva cesto in bližnjo okolico prav dobro razločevala.

Kakor mi je bilo to všeč, me je bilo vender le groza, ko sem z molčečim Evaldom v temno noč v vozu na vse strani odprtem tako divje dirjal. Za nama odmevali so pozni udarci turnske ure. Enajst je odbila.

Konji so jo po bliskovo drli po cesti z jagneti obsajeni, kakor za stavo. Kaj posebnega je bila ta vožnja in — strah me je bilo. Hotel sem z Evaldom pričeti pogovor, toda še odgovora mi ni dal.

Tako sva pridrvila v prav kratkih minutah uže v naselbino, kjer je ponočni čuvaj ravno enajsto odpel.

Na mojo veliko radost imeli so v občinski gostilni še prav svitlo luč in mnogo gostov. Evald se sicer ni nikdar memo vozil, da bi se ne bil oglasil. Tudi nocoj sem tega pričakoval. Ko sem pa videl, da se dela, kakor bi ne opazil, kje da sva, pravim: „Ali ne bova na trenutek pogledala, kedo je notri?“

prepričani, da delamo vsi za narod, če tudi po različnih potih. A sedaj pa so vzdigovati jele pri nas odurne prikazni glavo svojo. Strast oslepila je jedno vrsto naših narodnih sotrudnikov toliko, da naravnost očita starim zasluženim možem slovenskega naroda — izdajstvo! Pazno sem sledil vsem narodnim pojavom zadnjih let, a zastoj iščem kje dejanja, ki bi dajalo najmanjši povod grdi psovki, ki se dan danes čita v nasprotnih časnikih. Brez vsacega dokaza upajo se vreči v obraz to besedo možem, ki so desetletja in dalje žrtvovali najboljše sile svojemu narodu, ki delujejo še neprestano na tem polji. Vsi „elastiki“ ste narodne kukavice, lakomni družabniki „nemčurske“ nenasne i. t. d. se razlega po svetu! Odlični pesnik slovenski, čegar besedam smo vedno slušali kakor proroku, je — izdajica! Možje, ki zavzemajo častna mesta pri Matici Slovenski, pri Narodnem Domu in družih narodnih društvih; ki so v svojem klubu pridobili „Národní Šolí“ toliko novcev, da jih je to — pač ne izdajsko društvo — imenovalo častnim članom — vsi so izdajice! Bivši urednik „Ljublj. Lista“ se primerja brez najmanjših dokazov nekdanjemu poslancu, ki je bil zapustil narodna pota — in zakaj vse to? Pač vsled tega, ker ti možje ne sledé tistim, kakor iznajditelji najnovejšega, žalostnega bojnega sredstva; ker so prepričani, da bodo z mirnim delovanjem več dosegli, nego s samimi frazami, ker razmere poznajoč vedó, da bi nesreča bila za nas, ko bi se sedanji zistem umaknil bivšemu.

Ako uže tu govorimo o izdajstvu — kedo bolj zasluži to ime, oni, ki kompromitirajo s svojim strmoglavim početjem narodno gibanje na vse mogoče načine, ali pa oni, ki porabijo ugodne razmere in s tem koristijo svojemu rodu? A nam ne pride na misel taka beseda nasproti narodnemu delavcu, če tudi smo prepričani, da škoduje ljudstvu. Izdajstva mu nikdar ne očitamo! S to žalostno iznajdbo proslavila se je „radikalna stranka.“

Ostra beseda mi je na jeziku — a da se mi ne predbaciva strast, rajše je ne zapišem, če tudi bi bila opravičena. Daleč mora biti uže ona stranka, ki si drugače ne more pomagati, nego z orožjem izdajstva, uporabljajoč ga lahkoverni masi nasproti, ki si upa narodne kukavice zvati vse one, ki ne prisegajo na njeno zastavo, in to vse brez dokazov, brez podlage! Stranka taka se sama obsodi. *Ant. M.*

Iz Afrike.

„Politische Correspondenz“ prinaša od svojega dopisnika iz Kahire z dné 14. t. m. naslednji dopis:

Da bodo angleške čete zapustile Sudan ter jih nadomestile turške, je uže gotovost, katera se bode prav kmalu pokazala. Z usodnim sangviniz-

„Ne!“ pravi z zamolkim glasom — takoj pa se premišli in konje nekoliko pridrži: „Ako vas je volja, le pogledjte, toda požurite se, jaz ne morem kónj samih puščati; le hitro, sicer se odpeljem sam!“

To se mi je pa od Evalda tako neuljudno zdelo, da nisem hotel nikamor, ker mi v resnici ni bilo nič bolj pri srci, kakor da bi bil Evalda še vsaj kaki dve uri zadržal in v boljšo voljo spravil. Zahvalil sem se mu in zopet se je pričela dirka preko prijazne naselbine venkaj na široko raván, kjer se dviguje mnogo kamenitih križev in znamenj, dokler se nisva iz velike ceste na stransko pot proti gojzdiču zavila.

Zopet sem poskušal kak razgovor, stavil to in ono vprašanje. Videvši pa, da niti odgovora ne dobim, sem tudi jaz vtihnil.

Ne bom tajil, da se me je neka tajna groza polastila in uže sem si jel očitati, da se nisem rajši uže danes odpeljal, kakor sem se bil namenil, po svojem poklicu, ter da sem se rajši vdeležil te gnjusobne in nečimerne veselice. Vsi vtisi prejšnjih razprav — čudna situacija — brez-

mom, kateri je v slednjih letih uže tolikrat Angleško prevaral, preračunilo se je, da se morejo vse vojne čete nilske armade v 11 dneh v Abu-Fatmehu koncentrovati in v dalnjih 14 dneh vse spraviti v Kahiro. Ne da bi hotel to napačno sklepanje preiskavati, hočem navesti samo izpovedbe ravnokar iz Sudana vrnivšega se častnika, kateri je dejal, da čete zdaj nikakor nazaj ne morejo, in če da pustijo 25 odstotkov bolnikov tam, katere je prenesti nemožno.

Ob neizogibni eventualiteti angleško-ruske vojske si tukajšnji oficijalni krogi situvacijo tako predstavljajo, da bi Turki vse kraje v Assanu, izimši Suakim in Suec, zaseli, tako da bi Angleži obdržali samo razen uže imenovanih točk samo Nilov trikot in Kahiro. S to namero je morda v zvezi nakana, da namerava egiptovski vojni minister sklicati pod zastavo 30 000 mož.

Górenji Egipet in provincija Dongola pa bi se mogla sicer samo tedaj brez nevarnosti izprazniti, ko bi prej prišle turške čete na mesto, kajti verodostojna poročila se v tem slagajo, da med narodom vlada najhujše nezadovoljstvo ter da njegova večina z Mahdijem fraternizuje. Mahdijevi pristaši vedno dalje silijo, tako da so turške čete vedno primorane, biti s slednjimi v dotiki.

Razen tega pa je notorično, da vstašem vedno primanjkuje živil. Mohamed Ahmed je vse za orožje sposobne možé obdržal pod zastavo, in vsled tega zaostalo je slednje obdelovanje polja. Zaradi tega se pričakuje, da bodo Mahdisti, gnani uže po gladu, v nekaterih mesecih napravili dalnje korake. Na mnogobrojnih utrjenih angleških postojankah bi se mogla njih moč pač razbiti, drugače pa bi bilo, če bi se čete od zadej koncentrovale in bi se jim pridružilo prebivalstvo. Slednje pa se je tembolj bati, ker se jedini mož, kateri umeje razbrzdane duhove miriti, grozno poznati Mustafa Yaver, vrne v Kahiro, in se je tudi misija princa Hasana odpravila.

Če bode Mohamed Ahmed razumel uporabiti pravo trenutje, bode nastal javen upor v Asuanu. Čula se je nekaj časa tudi govorica v nekaterih krogih o tem, da se bode imenoval častihlepni Mudir, kateri je v veliki milosti pri Mahdiji, knezom v Dongoli, kateri bode potem v lastnem interesu zadrževal Mahdijeve čete ter bi bil tako nekak puhalnik med Egiptom in upornim ozemljem.

Da se je poklical nazaj princ Hassan, se je to med drugim zgodilo baje tudi iz gospodarstvenih oziróv. Ta štedljivost je pa jako čudna, osebito ker leži, kakor se čuje, v finančnem ministerstvu načrt gotov, kateri namerava povišanje plač višjih uradnikov.

Poročilo, da so bile Mahdijeve čete v Kordofanu po njegovem protiproroku tepene, potrebuje pač še drugih potrdil; do zdaj prišla so vsa poročila o tem iz glavnega tabora v Dongoli. Ravno tako se ljudje, katerim so sudanske razmere znane, ne pusté zapeljati po poročilih, da so Osmana

božno pričakana moč — čisto na samem z možem, ki sem se ga bal — pač ni čuda, če se me je polastil strah o polunoci na tem uže samo na sebi ne ravno prijaznem kraju!

Da bi se zmotil, jel sem paziti na konje, ker sem se pri brezmiselni dirki bal nesreče in te tolikanj več, ker sem sprevidel, da Evald vajetev skoro nič držal ni.

Ko sva se pripeljala v sredo gozdiča, kjer stoji šumeči borovec, planil je Evald ob moji strani k višku, kakor bi ga bil kedo k višku vrgel. Jaz sem se zganil ter sem jel na vse strani v temno noč okoli sebe gledati, ker sem se nesreče bal.

„Gorjé, joj mene!“ zavpil je s pretresujočim glasom in na sedež zdrsnil, vajeti ste se mu pa iz rok zmuznili. Na veliko srečo imel sem zadosti zavednosti, da sem jaz za nje zgrabil. V tistem trenutku rinila pa sta konja nazaj in sta se visoko spenjati jela glasno razgetajoč, da je štanga pri vozu skoro naravnost k višku štrlela. Bal sem se za svoj vrat in skušal sem z voza skočiti, toda ni mi bilo mogoče; čutil sem, da me je nevidna moč pridrževala. Oziral sem se zopet okolo sebe po

Digmo zapustili vsi pristaši ter da je on zbežal v goré.

Opomniti moramo, da se je pred nekaterimi tedni pred operacijo pri Suakimu omenjalo, da ima emir okolo sebe komaj 500 mož, ko jih je v istini imel 25 000, kar so pozneje morali Angleži sami priznati. Dobro poučeni domačini pripovedujejo, da Osman Digma zapoveduje še vsem svojim četam ter da osebno še nikdar ni zapustil glavnega tabora pri Sinkatu. Če se tem poročilom tudi ne sme mnogo verjeti, ker se njih istinitost ne more preiskati, pač pové vendar uže sama refleksija, da ni nobenega povoda, da bi bili pristaši odpali od Osmana Digma. Saj angleške čete ne prodirajo dalje; njih prve straže so v Handebu, do kamer se „za zdaj“ napravi železnica, prvi predmet vojne pa je bil vendar Sinkat sam. Angleški listi niso si mogli kaj, da ne bi bili izjavili, da je bil boj dné 22. marcija za čete kraljičine bolj poraz nego zmaga. Zakaj ne prodirajo dalje, saj je vendar, kakor se trdi, sovražnik razkropljen ter jih ne more zadržavati? Zakaj ne zasedejo rodovite planice ob Sinkatu, zakaj pustijo, da razne bolezni uničujejo njih čete? To so vprašanja, katera si vsak stavlja in na katera odgovor se sam od sebe pokaže.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Dunajski listi bavijo se vsi z Najvišjim prestolnim govorom. Vsi najdejo velik pomen v besedah, da hoče vlada še na dalje na zdanji poti bližati se smotru. Organi opozicije vidijo v teh besedah izraženo zaupanje cesarjevo do kabineta ter omenjajo, da bode opozicija imela prestati še mnogo bojev. Prestolni govor, omenja nekov list, odvzima vse upanje, da bi se spremenil zistem. Drug list zopet omenja, da prestolni govor izreka, da se je vlada odločila, še tesneje se okleniti desnice.

V Tirolski sklenil se bode med klerikalci in Italijani kompromis za bodoče državnozbornske volitve. Se ve da ta kompromis ni po volji levičarskim oponentom, na vsak način hoté razbiti to sporazumljenje.

Budgetni odsek hrvatskega sabora vsprejel je predvčeranjim postavni načrt o vseučiliški knjižnici, kakor tudi obe vladni predlogi o uporabi dohodkov iz verskega zaklada.

V ogerski poslanski zbornici končala se je predvčeranjim debata o spremenjeni predlogi gledé preustrojbe górenje zbornice. Z večino 86 glasov vsprejela se je predloga kot podstava specialne debate. Takó se bode torej ta zadeva ugodno rešila.

V Bosni in Ercegovini pričela se bode na Najvišji odlok dné 1. maja t. l. splošna ljudska štetev ter se bode v treh mesecih dovršila. Ko se bode dovršila štetev, izdala se bode statistika o prebivalstvu.

vzroku, ki naji zadržuje, pa nisem družega videl, kakor to, da sva v sredo vej pod šumečim borovcem zavozila. Skušal sem vajeti uravnati in konja pomiriti, tepel sem ju, a vse je bilo zastoj! Vajeti niso bili prav nič zmedeni, konja sta se vspenjala in razgetala; razkopavala sta zemljo s kopiti, s poti spraviti pa ju ni bilo mogoče. Kaj pa Evald? Tresel sem ga, klical, rotill sem ga, naj za božjo voljo pové, kaj mu je. Toda vse je bilo zastoj; niti besedice ni odgovoril. Kolikor sem v temi razločiti zamogel, slonel je nazaj naslonjen, oči je imel pa v temno noč uprte.

Več se nisem mogel vzdržavati. „Evald, za božjo voljo, odgovorite mi vsaj, če ste še pri življenji; povejte mi vendar, kaj vam je. Saj vidite, da ne moreva dalje in bova žalostno poginila.“

Pri teh besedah je žalostno vzdihnil: „Poginila, da poginila! O gorjé nama, vendar torej! Joj mene, ti si!“ Kakor iz sanj planil je h krati k višku in zakričal: „Domu, domu!“ ter zopet na blazine omahnil.

Kakor jesenska slana, me je pretreslo po vseh udih. Videč pa, da tukaj ni nikake pomoči, na-

Tuje dežele.

V Grški nastala je vsled novih volitev, katere so neugodno izpale za vlado, kabinetna kriza; odstopili so ministri. Kralj bode zapustil Krf, kjer bi bil imel ostati do sestanka zbornice.

Mednarodna komisija za Sueški prekop nadaljuje sicer polagoma svoja dela, a kakor se kaže, dosegel se bode ugoden vspeh, ker se je mnogo ovir uže odstranilo, nekatere pa se upa še odstraniti.

Francoski pooblaščenec v Kitajski, Pate-nôtre, je zdaj uže v Tsien-Tsinu. Kitajska vlada vendar še ni določila svojih pooblaščenecv, kateri naj bi se pogajali o konečni pogodbi s Francosko. Do zdaj se vršeci razgovori imeli so samo oficijozen značaj.

Perzijskemu listu se iz Kabula poroča: Generalni štab afganske armade dela uže priprave, da preloži glavni tabor v bolj na severu ležeče mesto Maimene, kamor se bode, če bi se vnela vojska, podal tudi emir s svojim dvorom in z vojnim ministrom. Maimene bode namreč središče one armade, katera se bode postavila proti rusko-turkmanski meji, katera se bode oslanjala z desnim krilom na mesto Balkh, z levim pa na mesto Herat. Emir se namreč boji, da, da-si zdaj Rusi obračajo svojo pozornost samo na Herat, a bi pozneje vendar zaseli tudi mesto Balkh, da bi od tu pretili Kabulu ter tako Afgance primorali k ugodnemu miru. Balkh morejo Rusi napasti na suhem, a tudi z vode, ker Amu-Darja nosi gori do Kulifa, pristanišča v Balkhu, težke ladije. Od Maimena bodo potem Afganci mogli napadati na severu ležeči Merv.

Dopisi.

Z Dunaja, 21. aprila. (Epilog k predlogi o Severni železnici.) Gospodska zbornica je imela včeraj slednjo sejo, katera je bila namenjena predlogi o Severni železnici. Ta se je po kratki, a zanimljivi debati vsprejela v isti obliki, kakor v poslanski zbornici, z vsemi proti dvema glasovoma. Vprašanje, katero je pretilo, naše javno življenje zastrupiti, katero se je, mestu da bi bilo ostalo gospodarstvena epizoda, vsled tedencijozne razprave naredilo v političen dogodek, to vprašanje se je zdaj odstranilo. Z včeraj sprejeto predlogo zagotovila se je državi dolga vrsta koristij, katere se bodo tako kmalu pokazale, da pričakujemo, da se bodo prav kmalu nasprotniki hvalili, da je to njih delo, njih duševen produkt. Saj bi ne bilo prvokrat, da bi naša opozicija in opozicijsko časopistvo razveselilo nas s takim dejanjem.

O poročilu poročevalca barona Besetznyja se mora reči, da je prava državna listina ter priča o izredni temeljitosti in vestnosti, s katero je železniška komisija gospodske zbornice delala. Na financijelno kakor tudi na pravno in politično stran je poročilo popolno, in veliko delo, katero je v

njem, je v toliko obrodilo uže sad, da se je zbornici prihranila daljša debata. Ko se je uže vse povedalo, kar je bilo treba povedati, ni bilo dosta povoda govorjenju in samo vlada se je morala, ker jo je predložila, zanj poganjati.

Trgovinski minister baron Pino in sekcijski načelnik vitez Wittek delila sta nalogo. Minister je pred vsem pragmatično pojasnil zgodovino Severne železnice, pokazal je, kako je vlada, ne da bi bila začetkom kar proti podržavljenju, nasprotno premislila tudi to eventualnost in je še le potem od tega odstopila, ko se je pokazalo, da ima država več koristij, če se Severna železnica ne podržavi.

Minister je nekaterim tendencijoznim vëstem nasproti izjavil, da vojno upraviteljstvo ni zahtevalo podržavljenja. Če hočemo izreči skupno sodbo o govorih obeh vladnih zastopnikov, moramo le izreči obžalovanje, da nista mogla govoriti prej, ko se je predloga državnemu zboru predložila, morda bi se bil marsikateri nasprotnik spokoril.

Sekcijski načelnik Wittek bavi se je v duhovitem govoru s filozofično-političnimi načeli, na katera zida vlada svoje delovanje v železniških zadevah.

Baron Besetzny je končal debato z nekaterimi duhovitimi stavki, v katerih je poudarjal gospodarstven značaj te prepirne zadeve, in potem se je predloga v specialni debati kakor tudi v tretjem čitanju z vsemi proti dvema glasovoma sprejela.

V poslanski zbornici se je izjavilo, da je življenjski interes „ustavoverne stranke“ in nemštva v Avstriji, da se Severna železnica podržavi, z včerajšnjim glasovanjem v gospodski zbornici se je na avtentičen način pokazalo, kaj je misliti o teh trditvah.

Razne vesti.

(Strašen dogodek.) O strašnem dejanji poroča se iz Dnešeca pri Dobravi na Českem. Ondotni kmetovalec Andrej Hönig prerezal je vrat lastni materi in pa svojemu otroku. Mati je umrla, otroka pa upajo pri življenju ohraniti, ker ga ni nevarno ranil. Žene njegovo k sreči ni bilo doma, najbrže bil bi tudi njo usmrtil. Hönig bil je poznat kot dober in reden človek in je bil obče spoštovan. Vsled tega slutiti se, da se mu je zmešalo in da je v blaznosti doprinesel strašno dejanje.

(Nevarno žuganje.) Gospod Knörpl, prvi knjigovodja neke kupčijske hiše, bil je majhne in od matere narave sploh zeló zanemarjene postave. To ga je zeló jezilo in hotel se je maščevati nad drugimi, ki so bili od narave bolj obdarovani s tem, da jih je, kjer in kakor je mogel, pestil. Zlasti gojil je srd na necega Langbeina, ki je zraven njega služboval in ki je bil krasen človek. Temu je nagajal na vse mogoče načine in posebno veselje imel je, kazati svojo moč nad njim tedaj, kadar je bilo več ljudi zbranih. Ko je necega dné v pričó več ljudi zopet vsajal se nad njim,

bil plašč le za trohico umaknil, če tudi je bil radoveden na moj odgovor, kar sem takoj spoznal: „Kaj ste videli in slišali vi?“

„Prav nič“ odvrnil sem mu smehljaje, „kakor le razgetajoče konje, ki nama bi bili skoro vse razbili.“

„Kaj je bilo konjema?“

„Ko bi to vedel?“

„Nič, da bi jima ne bilo,“ ponavljal je, kakor sam za sé, „hm! strašansko — pač, pač, naprej, domu, domu!“ dostavil je v na pol razumljivih besedah nazaj omahnišči.

Nažgal sem konje, kar se je le dalo, in kmalu sva bila doma na dvorišči. Evald je skočil z voza, ne da bi mi bil rekel lahko noč. Tudi se ni za najmanjšo stvarico pečal, temveč je, kar se je le dalo proti hiši hitel, kjer se je takoj zgubil. Kolikor sem ga v trenutku videti zamogel, ko je z voza poskočil, je bil smrtnobled.

Kako sem zahvalil Boga, da sem se zdrav povrnil in vendar me je bilo iz začetka samega strah.

(Dalje prihodnjič.)

bilo je Langbeinu to uže preveč. Stopi tedaj k pokvečenemu Knörplu, sklone se visoko pred njim, takó da je bila tega prikazen poleg njega videti še bolj smešna in mu reče: „Gospod Knörpl, ne gonite stvari do skrajne meje, če ne, znalo bi se vam nekaj prigoditi. Če mi uže skoro ne daste mirú, potaknem vas v glavno knjigo ter jo zaprem, potem pa pozabim tamkaj na vas!“ Okolu stoječi se niso mogli zdržati smeha. Prebledeli obraz knjigovodje pa je pričal o tem, da je ugodil Knörpl preverjen bil o veliki nevarnosti, ki mu je pretila.

(Prva noč dveh novoporočenih.) Iz Toursa se poroča: Mlad častnik, Mr. Toulon, poročil se je 19. t. m. z mlado in jako krasno deklico. Ženitovanje bilo je zeló veselo in živahno. Po dokončani večerji podasta se srečna poročenca poslovivši se od zbranih sorodnikov in znancev na kmete, kjer je mladi častnik svojo hišo imel. Drugo jutro čakali so sluge, kedaj prideta mladi gospodar in mlada gospodinja iz spalnice, a čakali so uro za uro zamán. Ko je bilo poludné, hoteli so ju poklicati. A ker se na trkanje v sobi nikdo oglašil ni, odprejo vrata. Komaj se to zgodi, buhne jim gost dim nasproti, na postelji pa sta ležala mlada poročenca trdá in mrtvá. Od začetka mislili so, da se je dogodil samomor, da-si ni bilo najti nikakega povoda za to. Ko pa so stvar natančneje preiskovali, pokazalo se je, da se je mladi par le ponesrečil. Peč bila je namreč takó razpokana, da je dim v veliki meri skozi razpoke v sobo uhajal in takó sta se v spanji zadušila.

Domače stvari.

(Národní dom.) Visoko c. kr. finančno ministerstvo dovolilo je v sporazumu z ministerstvom notranjih zadev, da ima društvo „Národní dom“ v Ljubljani izjemno plačati loterijsko takso samo od razprodanih 26183 sroček v znesku 1309 gl. 15 kr., da se ima tedaj temu društvu od 5000 gl., katere je bilo kot polovico desetodstotne loterijske pristojbine od 100000 sroček vplačalo, ostanek, to je 3690 gl. 85 kr., vrniti.

(Častno občanstvo.) Občina Šmarije pod Ljubljano podelila je g. deželnemu predsedniku baronu Winklerju častno občanstvo. Danes poklonila se mu je posebna deputacija, na čelu jej čestiti g. dekan in g. župan, ter mu izročila krasno izdelano diplomu.

(Poročilo o letini.) Poročilo poljedelskega ministra o setvi v sredi meseca aprila poudarja, da je obilo deževje zadrževalo delo na polji v Štajerski, Koróški in Kranjski. O ozimini prihajajo tožbe iz Kranjske; iz Štajerske se poroča, da so miši pokončale ozimino. V Kranjski in Štajerski objedli so zajci na mnogih krajih sadno drevje ter je močno poškodovali.

(Trgovinska in obrtna zbornica) v Ljubljani ima jutri, dné 25. aprila 1885. l. ob 10. uri dopoludné, v mestni dvorani redno sejo z naslednjim dnevnim redom: 1.) C. kr. dvorni svëtnik gospod Rudolf grof Chorinsky odprë trgovinsko in obrtno zbornico. 2.) Ustanovitev zbornice, volitev predsednika in podpredsednika.

(Matica Slovenska) ima v sredo 29ega aprila 1885. l. ob 5. uri popoludné v Maticini hiši na Kongresnem trgu št. 7. odborovo skupščino z naslednjim dnevnim redom: 1.) Potrjenje zapisnikov o LXVII. odborovi seji in o XX. rednem velikem zboru. 2.) Naznanila prvosedstva. 3.) Volitev prvosednika, njegovih namestnikov, blagajnika in pregledovalca društvenih računov. 4.) Volitev odborovih odsekov. 5.) Poročilo tajnikovo. 6.) Poročilo gospodarskega odseka. 7.) Posameznosti.

(„Literarno-zabavni klub“) ima jutri zvečer ob 8. uri svoj jour-fixe v hôtelu „pri Maliči“.

(Nove stavbe.) Nova hiša na voglu gledališke stolbe in Kongresnega trga, katero zida g. Kirbisch, bode kmalu gotova. — Na praznem prostoru nekdanje gostilne „Pri Zaponi“ pričela je tudi uže kranjska stavbinska družba zidati za g. Schleimerja, trgovca v Varšavi, novo hišo. Po teh novih poslopih pridobila bode mnogo Ljubljana na svoji vnanjosti.

(Prememba posestva.) Gosp. Ločnikar st. z Viča kupil je posestvo umršega gostilničarja Miklava na Glinicah. Novi lastnik popravil je zastarelo

tegnem vajeti, udarim po konjih ter na glas, če tudi s tresočim glasom, zavpijem: „V imenu trojedinega Boga, naprej!“ Kakor da bi bila ograja razpadla, ki je do sedaj konje zadrževala; kakor da bi se bila zavornica pretrgala, ki nama je do sedaj ovirala kola, pobegnili so konji sedaj kar h kratki s tako močjo, da sem si mislil: „Vse mora hudič vzeti.“ Grive so jim stale k višku in kakor divji dirjali so tjá proti planjavi, katero sva kmalu dosegla. Ondi so drobne zvezdice zopet jasno svetile.

Jel sem konje pridržavati, dokler niso jeli korakoma voziti. Ozrl sem se na Evalda. Moj Bog, kakošen je bil? Niso bile sanje, kar se nama je zgodilo! Kako so se le konji spenjali! Nič prave misli si nisem mogel dobiti. Obrnil sem se k Evaldu. Zravnávši se, zakril si je obraz z rokama; naposled se je pa ves v plašč zavil. Več ga nisem mogel vprašati kakor: „Ali se vam je kaj zgodilo, gospod Evald?“

„Nič“, odgovoril mi je z glasom, ki sem ga komaj spoznal, „le v glavi se mi je zmešalo.“ Čez nekoliko časa pa je zopet vprašal, ne da bi

poslopje v prav ukusno, moderno hišo, v kateri bode otvoril gostilnico.

— (Firma Tschinkel.) Iz Česke Lipe se poroča, da se je likvidacija v konkurzih Avgust Tschinklovi sinovi in Teodor Tschinkel dovršila. Upravnik konkurzne mase priznal je 588 strankam pripadajoče tirjatve v znesku 8 100 000 glđ. kot likvidne, ugovarjal pa je tirjatvam v znesku 1 700 000 glđ. Tovarne bodo nadaljevale delo. Še v teku tega meseca pričela se bode baje poravnava z vsemi Tschinklovimi firmami; mnogi upniki so v to uže pooblastili svoje zastopnike, ne da bi bili prej vedeli pogoje, da bi le takó omogočili daljni obstoj tej firmi.

— (Potres.) Predvčerajšnjim zjutraj ob 6. uri 46 minut čutili so v Konjicah lehak potres v meri od jugovzhoda proti severozapadu.

— (V goriški mestni odbor) vršile se bodo volitve za III. volilni razred dné 20. maja, za II. razred dné 22. in za I. razred dné 26. maja t. l.

— (Iz Trsta) se poroča: V ponedeljek v jutro umrl je nagle smrti 72letni Andrej Bolè, posestnik v Rojani. Pokojnik bil je značajan mož ter se je vselej radoval, kadar je videl, da Slovenci napredujejo.

— (Nove volitve v državni zbor.) Na podlagi Najvišjega patenta z dné 23. aprila 1885. leta, o katerem poroča na drugem mestu z Dunaja telegram, razpisal je gospod deželni predsednik splošne nove volitve državnih poslancev, in so določeni za njih izvršitev v zmislu zakona z dné 2. aprila 1873, drž. zak. št. 41, in zakona z dné 4. oktobra 1882, drž. zak. št. 142, v krajih, navedenih v članu I., § 8., na zadnje omenjenega zakona sledeči dnevi: I. Za volitve poslancev kmetskih občin dan 28. maja 1885. leta; II. za volitve poslancev mest in trgov dan 2ega junija 1885. l., in za volilni zbor trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani dan 3. junija 1885. l.; III. za volitev poslancev velikega posestva dan 5. junija 1885. l.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 24. aprila. „Wiener Zeitung“ objavlja cesarski patent z dné 23. aprila, s katerim se razpušča državni zbor ter se zaukazuje, naj se takoj izdadó potrebne naredbe za splošne nove volitve.

London, 24. aprila. V sobi, kjer se je izvršila razstrelba, našli so pod razvalinami kazavnico in kolesa ure; domneva se, da so to deli „peklenškega stroja“. Ranjeni uradnik bode okreval. Druge škode ni, ker se je najbrže uporabilo malo razstreliva.

London, 24. aprila. Razmere med Rusko in Angleško so še vedno resne. Jutri se snide zopet kabinetni svet.

Darmstadt, 23. aprila. Kraljica Viktorija došla je v spremstvu princesinje Beatrice sim.

Pariz, 23. aprila. „Journal Pariz“ poroča, da je gotovo, da bode cesar Viljem posredoval med Rusijo in Anglijo. Rusija je pri volji, sprejeti posredovanje, če je sprejme Angleška.

London, 23. aprila. „Daily News“ poroča, da se vršijo pogajanja z Italijo, da bi jeden del Egipta zasele italijanske čete.

London, 23. aprila. V sobi admiralitetnega poslopja razpočila se je dinamitna bomba, katero je baje nekdo skozi okno vrgel; jeden uradnik je bil hudo ranjen.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 24. aprila.

	glđ.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	81.—
„ „ „ srebri	81.45
Zlata renta	105.90
5% avstr. renta	96.30
Delnice narodne banke	851.—
Kreditne delnice	281.80
London 10 lir sterling	126.25
20 frankovec	9.97
Cekini c. kr.	5.90
100 drž. mark	61.65

Tujci.

Dné 21. aprila.

Pri Maliči: Seib, rač. svétlnika vdova; Otto, zasebnica; Robert, Fussenegger, Daner, Bochdalek, in Hoenike, trgovci, z Dunaja. — Clay, fabrikant, iz Langenau. — Hnapp, c. kr. nadporočnik, iz Gradca. — Kasperek, inženér, iz Gradca. — Stransky, trg. potov., iz Jihlave.

Odgovorni urednik J. Naglič.

Pri Slonu: Schwetz, trg. potov., in Hirschfeld, trgovec, z Dunaja. — Grohmann, trgovec, iz Schönwindena. — Sigmond, fabrikant, iz Svitave. — Dollár, c. kr. stotnik, iz Pazina. — Stupar, duhovnik, iz Št. Gottharda. Pri Južnem kolodvoru: Nimmerrichter, trg. potovalec, iz Gradca. — Schaffer, zasebnik, iz Beljaka. — Lončar, lesotržec, iz Tržiča. Pri Virantu: Gruden, pravnik, iz Vél. Lašič. — Pragar, podobar, iz Celovca. — Kraker, trgovec, iz Tanče Gore. — Kovačič, umir. uradnik, z rodbino, iz Ribnice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
23. aprila	7. zjutraj	735.44	9.0	svzh. sl.	jasno	0.00
	2. pop.	732.34	22.5	zpd. sl.	„	
	9. zvečer	732.75	13.2	„	„	

Žepni robci

tu- in inozemski fabrikat

beli in pisani; pavola, platno, svila

naramnice

najboljši fabrikati in sostave.

Specijalitete:

Gumbi za zavrtnike, manšete in naprsni gumbi za srajce, kravatni držec, kravatne iglice

itd. (63) 1
Največja zaloga, najnovejši in najboljši fabrikat in kar móči po najnižjih cenah.

J. C. HAMANN

Mestni trg.

Zobe in zobovje

vdevlje po najnovšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in vse zobne operacije (39) 8

zobozdravnik A. Paichel, poleg Hradskega mostu, 1. nadstropje.

Stanovanje

sestoječe iz 3 ali 4 sob s pristojališči

se išče.

Ponudbe pod naslovom: „M. S.“ poste restante v Ljubljani.

Benečanski špargel

vsak dan svež,

prodaja se prav po ceni na Tržaški cesti — Glinice št. 9, pri V. Kanou.

Odlikovan s tremi zlatimi in jedno svetinjo za zasluge

Franc Jožefov grenki vrec

od davna iskušena, izborna grenka voda.

Zaloga povsodi. Vodstvo je v Budimpešti. (64) 6—1

V

Kleinmayr-jevi in Bambergovi knjigarni se dobivajo:

Josipa Jurčiča Zbrani spisi.

I. zvezek: **Deseti brat.** Cena 1 glđ.
II. zvezek: **Pripovedni spisi:** Jurij Kozjak, Spomini na deda, Jesenska noč mej slovenskimi polharji, Spomini starega Slovence. — Cena 70 kr.
III. zvezek: **Pripovedni spisi:** Domen, Jurij Kobila, Dva prijatelja, Vrban Smukova ženitev, Golida, Kozlovska sodba. — Cena 70 kr.

Jurčičevi zbrani spisi se dobivajo tudi v lične platnice vezani, vsak zvezek po 50 kr. več.

Kdor se želi po pošti naročiti, naj blagovoljno po nakaznici za poštnino pri vsakem zvezku 10 kr. priloži. (11) 14

Vozni nakladni listi

dobivajo se v tiskarni

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani.

V dosego in ohranjenje zdravja

se je uže od nekdaj prav dobro izkazalo

kri čistilno zdravenje

spomladi

ker le-to odpravlja marsikako v telesu dremajočo kal težkih boleznij. — Naj-izborniše in najbolj učinkujoče sredstvo v to svrhu je

J. Herbabny-jev pomnoženi

Sarsaparilla-sirop

J. Herbabny-jev pomnoženi Sarsaparilla-sirop mehko in polagoma raztaplja in zelo zboljšava kri, ker vse ostre in bolehe snovi, ki vstvarjajo kri gosto, vlaknato in za brzo pretakanje nespodobno, iz istih odpravlja, ter vse skažene in bolehe soke, nakupičeno slezo in žolč — uzroki mnogih boleznij — neškodljivim in nebolestim načinom odvaja iz telesa. — Učinek njegov je torej izboren pri zapiranji telesa, krvnem navalu v glavo, šumenji v ušesih, vrtoglavici, glavobólu, pri trganji in hemoroidalih bolestitih, zaslezenji želodca, slabem prebavljanji, otekanji jeter in vranice, dalje pri napenjanji žlez, hudem lišaji, kožnih izpuistikih itd.

Jedna steklenica z brošurico vred velja 85 kr., po pošti sprejemana 15 kr. več za zavitek.

Vsaka izvorna steklenica imeti mora gori stoječo varnostno znamko v znamenje pristnosti. (62) 10—1

Osrednja razpošiljavna zaloga za provincije:

lekarna „pri usmiljenji“

Jul. Herbabny-ja

Dunaj, Neubau, Kaiserstrasse Nr. 90.

Zaloga imajo dalje naslednji gospodje lekarji: v Ljubljani: J. Svoboda, G. Piccoli, J. pl. Trnkóczy, V. Mayr; v Celji: J. Kupferschmied, Baumbachovi dediči; v Reki: C. Silhavy, G. Prodam; v Celovci: V. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger; v Novem Mostu: D. Rizzoli; v Trsti: C. Zanetti, G. Faraboschi, J. Serravallo, E. pl. Leutenburg, P. Prendini; v Beljaku: E. Scholz, dr. E. Kumpf; v Velikovi: dr. J. Jobst; v Vipavi: A. Konečny.

Tiskata in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.